

Primària

Llengua 5

Programació

Unitat 8

1. Presentació de la unitat
2. Objectius didàctics
3. Continguts de la unitat/Criteris d'avaluació/Estàndards d'aprenentatge avaluable
4. Selecció d'evidències per al dossier d'aprenentatge (*portfolio*)
5. Competències: descriptors i assoliments
6. Tasques
7. Estratègies metodològiques
8. Recursos
9. Ferramentes d'avaluació
10. Mesures per a la inclusió i l'atenció a la diversitat
11. Autoavaluació del professorat

1. PRESENTACIÓ DE LA UNITAT

Títol

El ratolí que va fugir d'un còmic

Descripció de la unitat

El text narratiu inicial, en forma de còmic, ens farà de suport per a presentar alguns dels continguts que treballarem al llarg de la unitat.

Continuarem l'anàlisi de la formació del lèxic per mitjà de la derivació i analitzarem el significat de diversos sufixos.

Presentem una altra classe de paraula: els adjectius. N'analitzarem la funció, la concordança que mantenen amb el nom que acompanyen i la flexió de gènere i nombre.

Mostrarem les normes bàsiques d'ús de la *b* i vocabulari divers que fa servir aquesta grafia.

Mostrarem una altra tipologia textual que l'alumnat ha de començar a fer servir en l'aula: l'argumentació. Comprovarem la necessitat d'elaborar raonaments ben argumentats i en expressió oral opinarem sobre un tema concret que l'alumnat pot sentir pròxim.

Continuarem l'anàlisi de diversos gèneres narratius. En aquest cas veurem les característiques formals del còmic que hem trobat en la lectura inicial.

En la Tasca final reflexionarem sobre el funcionament de les biblioteques i extraurem les dades per a emplenar una fitxa de lectura.

Temporització:

Febrer

2. OBJECTIUS DIDÀCTICS

- Desenvolupar les quatre habilitats lingüístiques bàsiques: llegir, escriure, parlar i escoltar.
- Conèixer el significat de diversos sufixos i usar-los en paraules derivades.
- Conèixer la flexió dels adjectius i fer la concordança amb els noms.
- Usar correctament la grafia *b*.
- Conèixer les característiques lingüístiques i formals del còmic.

3. CONTINGUTS DE LA UNITAT - CRITERIS D'AVALUACIÓ - ESTÀNDARDS D'APRENENTATGE AVALUABLES

Continguts	Criteris d'avaluació	Estàndards d'aprenentatge avaluable
<ul style="list-style-type: none"> • Lectura i comprensió d'un text narratiu amb l'entonació, la pronúncia i el ritme adequat. • Observació de l'estructura d'un còmic: vinyetes, bafarades i onomatopeies. • Formació de paraules derivades amb sufixos. • Identificació del significat que aporten sufixos diversos en paraules derivades donades. • Formació de diminutius i augmentatius. • Identificació de la funció dels adjectius com a modificadors dels noms. • Flexió de gènere i nombre dels adjectius. • Realització de la concordança de gènere i nombre de l'adjectiu amb el nom que acompanya. • Identificació de les normes d'ús de la <i>b</i>. • Escripció d'altres paraules amb <i>b</i>. • Exposició argumentada, clara i ordenada de les opinions pròpies. • Participació en un debat. 	1. Llegir amb fluïdesa i entonació adequades el còmic presentat.	1.1. Llig el còmic i la resta de textos de la unitat amb una pronúncia, una entonació i un ritme adequats.
	2. Fer una lectura comprensiva del còmic presentat.	2.1. Reflexiona sobre les relacions i el comportament dels personatges de la narració. 2.2. Relaciona el contingut de la narració amb vivències personals. 2.3. Analitza el contingut i la forma del text en les activitats de comprensió.
	3. Formar paraules noves amb sufixos.	3.1. Forma paraules derivades afegint sufixos donats.
	4. Identificar i usar correctament adjectius.	4.1. Identifica adjectius. 4.2. Fa la flexió de gènere i de nombre dels adjectius. 4.3. Fa la concordança de l'adjectiu amb el nom que acompanya.
	5. Aplicar correctament la norma ortogràfica de l'ús de la grafia <i>b</i> .	5.1. Coneix i aplica les normes d'ús de la <i>b</i> . 5.2. Escriu correctament vocabulari usual amb la grafia <i>b</i> .
	6. Raona les seues opinions.	6.1. Dóna la seua opinió aportant arguments d'una manera clara, ordenada i amb les expressions adequades.
	7. Participar en un debat.	7.1. Aporta les seues idees en un debat a classe. 7.2. Respecta el torn de paraula i les opinions dels altres.
	8. Identificar les característiques formals i lingüístiques d'un còmic.	8.1. Comprén les característiques formals del còmic: vinyetes, bafarades i onomatopeies. 8.2. Identifica el que expressen els diversos tipus de bafarada. 8.3. Transforma una narració en un còmic.

<ul style="list-style-type: none"> • Respecte per les opinions dels altres. • Identificació de les característiques formals d'un còmic: vinyetes, bafarades, onomatopeies, etc. • Comprensió dels elements icònics i lingüístics d'un còmic. • Reflexió sobre el funcionament de la biblioteca. • Interés per extraure la informació i sistematitzar-la en l'elaboració d'una fitxa de lectura. • Reflexió i avaluació sobre el procés d'aprenentatge propi. • Interés per millorar el treball propi. • Respecte pel treball dels companys i les companyes. 	<p>9. Interessar-se per sistematitzar la informació per mitjà de fitxes.</p>	<p>9.1. Emplena una fitxa de lectura amb les dades que extrau d'un llibre.</p>
	<p>10. Fomentar l'autoavaluació i la reflexió en el procés d'aprenentatge propi.</p>	<p>10.1. Realitza l'autoavaluació i reflexiona sobre el procés d'aprenentatge propi.</p>

4. SELECCIÓ D'EVIDÈNCIES PER AL DOSSIER D'APRENTATGE (portfolio)

Els estàndards d'aprenentatge mostren el grau d'assoliment dels criteris d'avaluació des de la mateixa descripció i concreció del criteri. Per a facilitar el seguiment del desenvolupament de cada estàndard buscarem evidències de l'alumnat que en mostren l'evolució en cada un d'aquests.

En l'annex d'avaluació es proposa un dossier d'aprenentatge d'evidències per als estàndards d'aprenentatge. El quadre següent suggerix una selecció d'algunes d'aquestes possibles evidències. El professorat podrà substituir-les per d'altres que considere més rellevants per al desenvolupament del seu grup.

Llibre de l'alumnat (LA) / Quadern de l'alumnat (QA) / Proposta didàctica (PD) / Recursos fotocopiables (RF)

Estàndards d'aprenentatge avaluable	Selecció d'evidències per al dossier d'aprenentatge
1.1. Llig el còmic i la resta de textos de la unitat amb una pronúncia, una entonació i un ritme adequats.	<ul style="list-style-type: none"> • Proposta de textos del LA. • Selecció d'activitats del QA. • Proposta d'aprenentatge cooperatiu de la PD.
2.1. Reflexiona sobre les relacions i el comportament dels personatges de la narració.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA.
2.2. Relaciona el contingut de la narració amb vivències personals.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA.
2.3. Analitza el contingut i la forma del text en les activitats de comprensió.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Selecció d'activitats del QA. • Activitats de reforç i d'ampliació de la PD. • Proposta de comprensió lectora de la PD.
3.1. Forma paraules derivades afegint sufixos donats.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Selecció d'activitats del QA. • Activitats de reforç i d'ampliació de la PD. • Fitxa de reforç i fitxa d'ampliació dels RF.
4.1. Identifica adjectius.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Selecció d'activitats del QA. • Activitats de reforç i d'ampliació de la PD.
4.2. Fa la flexió de gènere i de nombre dels adjectius.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Selecció d'activitats del QA. • Activitats de reforç i d'ampliació de la PD. • Fitxa de reforç i fitxa d'ampliació dels RF.

4.3. Fa la concordança de l'adjectiu amb el nom que acompanya.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Selecció d'activitats del QA. • Activitats de reforç i d'ampliació de la PD. • Fitxa de reforç i fitxa d'ampliació dels RF.
5.1. Coneix i aplica les normes d'ús de la <i>b</i> .	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Selecció d'activitats del QA. • Activitats de reforç i d'ampliació de la PD. • Fitxa de reforç dels RF.
5.2. Escriu correctament vocabulari usual amb la grafia <i>b</i> .	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Selecció d'activitats del QA. • Activitats de reforç i d'ampliació de la PD. • Fitxa de reforç dels RF.
6.1. Dóna la seua opinió aportant arguments d'una manera clara, ordenada i amb les expressions adequades.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Activitats de reforç i d'ampliació de la PD.
7.1. Aporta les seues idees en un debat a classe.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Selecció d'activitats del QA. • Proposta d'aprenentatge cooperatiu de la PD.
7.2. Respecta el torn de paraula i les opinions dels altres.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA.
8.1. Comprén les característiques formals del còmic: vinyetes, bafarades i onomatopeies.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Activitats de reforç i d'ampliació de la PD.
8.2. Identifica el que expressen els diversos tipus de bafarada.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Activitats de reforç i d'ampliació de la PD.
8.3. Transforma una narració en un còmic.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA.
9.1. Emplena una fitxa de lectura amb les dades que extrau d'un llibre.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Activitats de reforç i d'ampliació de la PD.
10.1. Realitza l'autoavaluació i reflexiona sobre el procés d'aprenentatge propi.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del Repàs de la unitat del LA. • Dianes i rúbriques de l'annex d'avaluació. • Proposta d'aprenentatge cooperatiu de la PD.

5. COMPETÈNCIES: DESCRIPTORS I ACOMPLIMENTS

Competència	Descriptor	Acompliment
<i>Comunicació lingüística.</i>	Comprendre el sentit dels textos escrits.	Llig, comprén i valora els textos presentats.
	Usar el coneixement de les estructures lingüístiques i de les normes ortogràfiques i gramaticals a l'hora d'elaborar textos escrits.	Reconeix el valor de la llengua com a eina de comunicació i com a objecte d'observació i anàlisi. Coneix, respecta i valora les normes ortogràfiques que regulen l'ús de la <i>b</i> . Forma paraules derivades amb sufixos. Usa correctament els adjectius.
	Expressar oralment qualsevol tipus d'informació de manera ordenada i clara.	Participa en un debat vocalitzant i fent l'entonació i les pauses adequades.
	Respectar les normes de comunicació en qualsevol context.	Respecta el torn de paraula i les opinions dels altres en un debat a classe.
	Elaborar textos de diferents tipus de manera creativa i amb sentit literari.	Adquirir i usa vocabulari adequat a contextos diversos. Expressa idees, emocions, vivències i opinions.
	Captar el sentit de les expressions orals: ordres, explicacions, indicacions, relats...	Participa en un debat i comprén les aportacions de companys i companyes.
	<i>Pla lector:</i> Divertir-se amb la lectura.	Valora la lectura com a font d'entreteniment i plaer.
<i>Competència matemàtica competències bàsiques en ciència i tecnologia.</i>	Aplicar els coneixements matemàtics per a la resolució de situacions problemàtiques en contextos reals i en qualsevol assignatura.	Classificar paraules atenent criteris diversos.
	Realitzar argumentacions en qualsevol context amb esquemes lògics i matemàtics.	Fa argumentacions lògiques i raonades.

<i>Competència digital.</i>	Fer servir fonts diverses per a la recerca d'informació.	Utilitza diccionaris digitals. Consulta pàgines web relacionades amb els continguts de la unitat.
	Manejar eines digitals per a la construcció de coneixement.	Usa els recursos digitals associats a la unitat.
<i>Aprendre a aprendre.</i>	Aplicar estratègies per a la millora del pensament creatiu, crític, emocional, interdependent...	És constant en el treball. Aplica els continguts apresos en les produccions orals i escrites.
	<i>Intel·ligències múltiples:</i> Desenvolupar les diferents intel·ligències múltiples.	Reflexiona i participa en el procés d'aprenentatge. Para atenció a aprendre i a memoritzar conceptes.
<i>Competències socials i cíviques.</i>	Mostrar disponibilitat per participar activament en els àmbits de participació establits.	Participa activament en els debats proposats a l'aula. Valora la funció social i cultural de les biblioteques i la importància de promocionar-les.
	<i>Educació en valors:</i> Aprendre a comportar-se des del coneixement dels diferents valors.	Respecta els moments de conversa i reflexió entre els companys en situacions comunicatives a l'aula.
<i>Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor.</i>	Mostrar iniciativa personal per iniciar o promoure accions noves.	Reflexiona i participa en el procés d'aprenentatge. S'interessa per acabar i presentar el treball d'una forma acurada. Mostra una actitud participativa, aportant idees i opinions, en les activitats proposades.
<i>Consciència i expressions culturals.</i>	Mostrar respecte per les obres més importants del patrimoni cultural a nivell mundial.	Valora positivament la lectura de textos amb intenció literària. S'interessa per analitzar diverses maneres d'expressió.
	Apreciar la bellesa de les expressions artístiques i dels fets quotidians.	Desenvolupa la imaginació i la creativitat a través de la lectura de còmics. Aprecia la complementarietat de la imatge i el text en un còmic.

6. TASQUES

Libre de l'alumnat (LA) / Quadern de l'alumnat (QA) / Proposta didàctica (PD) / Recursos fotocopiables (RF) / Llibre digital (LD)

Tasca 1: Llegim i comprenem la lectura

- Seguim els suggeriments metodològics de la PD per a la realització i la valoració de la lectura.
- Responem les activitats sobre la lectura del LA, de la PD i fem el treball cooperatiu de la PD.
- Realitzem les activitats proposades en el LD.
- Completem amb la comprensió lectora complementària dels RF i la del QA.

Tasca 2: Els sufixos

- Introduïm el concepte de sufix i la utilitat que té aquest tipus de morfema amb els suggeriments metodològics de la PD.
- Presentem els conceptes de la tasca en la galeta del LA.
- Fem els exercicis del LA i del LD.
- Completem amb les activitats de la PD, del QA i les fitxes de reforç i d'ampliació dels RF.

Tasca 3: L'adjectiu i la concordança

- Introduïm el concepte d'adjectiu (flexió i concordança) amb els suggeriments metodològics de la PD.
- Presentem els tipus d'adjectius treballats en aquesta tasca en la galeta del LA.
- Fem els exercicis del LA i del LD.
- Completem amb les activitats de la PD, del QA i les fitxes de reforç i d'ampliació dels RF.

Tasca 4: La *b*

- Introduïm els usos de la *b* amb els suggeriments metodològics de la PD.
- Presentem els conceptes de la tasca en la galeta del LA.
- Fem els exercicis del LA i del LD.
- Fem les activitats de la PD, del QA i les fitxes de reforç i d'ampliació dels RF.
- Completem amb la col·lecció «Quaderns d'ortografia» i els dictats complementaris dels RF.

Tasca 5: Argumentar

- Introduïm els conceptes treballats amb els suggeriments metodològics de la PD.
- Presentem els conceptes de la tasca en la galeta del LA.
- Fem els exercicis del LA i del LD.
- Completem amb les activitats del QA.

Tasca 6: Opinar

- Introduïm els conceptes treballats amb els suggeriments metodològics de la PD.
- Presentem els conceptes de la tasca en la galeta del LA.
- Fem els exercicis del LA i del LD.
- Completem amb la comprensió oral dels RF.

Tasca 7: El còmic

- Introduïm els conceptes de vinyeta, bafarada i onomatopeia amb els suggeriments metodològics de la PD.
- Presentem els conceptes de la tasca en la galeta del LA.
- Fem els exercicis del LA i del LD.

Tasca 8: Tasca final: la biblioteca

- Realitzem la tasca competencial de la unitat del LA amb el suport dels suggeriments metodològics de la PD.
- Fem els exercicis del LA i del LD.
- Reflexionem sobre la funció social i cultural de les biblioteques i la importància de promocionar-les a partir de les activitats del LA.

Tasca 9: Repàs de la unitat

- Introduïm el repàs dels continguts apresos amb els suggeriments metodològics de la PD.
- Fem el treball cooperatiu proposat en la PD per a resumir els continguts de la unitat.
- Fem les activitats de repàs de la unitat del LA i del LD. Amb l'alumnat corresponent, també fem l'Avance.
- Ampliem el treball de repàs amb les activitats del QA, si no l'hem fet servir abans.
- Recopilem les activitats per al dossier d'aprenentatge (*portfolio*) de l'alumnat.
- Reflexionem sobre el procés d'aprenentatge amb les rúbriques i les dianes de l'annex d'avaluació.

7. ESTRATÈGIES METODOLÒGIQUES

En el desenvolupament de les tasques es fan servir diverses estratègies metodològiques:

- Treball reflexiu individual en el desenvolupament de les activitats individuals.
- Fixació de rutines per a facilitar i millorar el treball de l'alumnat.
- Realització de treballs en grup i individuals.
- Treball en grup cooperatiu: agrupar l'alumnat en grups de 3 o 4 i usar les estructures d'aprenentatge cooperatiu suggerides en la PD del professorat per a treballar els principis de definició de l'objectiu grupal, d'interdependència positiva i d'interacció cara a cara.
- Posada en comú en gran grup després del treball individual o grupal.
- Reforç de l'atenció als altres i a les seues opinions.
- Respecte de les normes bàsiques de la comunicació.
- Cercles d'aprenentatge.
- Exposició del professorat.
- Iniciació en el maneig de diferents ferramentes de treball: funcionament de la biblioteca.
- Realització d'un debat.
- Presentació de tècniques d'estudi diverses: la fitxa de lectura.

8. RECURSOS

Aquests materials de suport poden reforçar i ampliar l'estudi dels continguts d'aquesta unitat:

- Els quaderns d'activitats, complementaris al llibre de l'alumnat.
- Els quaderns 9 i 10 de la col·lecció «Quaderns d'ortografia».
- Les activitats d'ampliació i de reforç incloses en la proposta didàctica.
- Els recursos fotocopiabls de la proposta didàctica: activitats de reforç i d'ampliació, prova d'avaluació per a la unitat, un treball de comprensió lectora sobre un text expositiu, una fitxa per a millorar la comprensió oral i dos dictats més per a reforçar els continguts ortogràfics de la unitat.

Altres materials

- *Diccionari valencià. Primària. Ed. Vox.*
- Bingo ortogràfic.
- Gianni Rodari. *Contes per telèfon*. Ed. Joventut. Una narració d'aquest recull és la base del còmic inicial de la unitat.
- Mural de regles ortogràfiques.
- Mural de les conjugacions verbals.

Recursos digitals

- El CD d'àudio que acompanya el llibre de l'alumnat amb l'enregistrament de les lectures, els dictats i altres activitats amb suport auditiu.
- El llibre digital que permetrà fomentar l'ús de les TIC a l'aula emprant els recursos digitals que s'hi inclouen:
 - Enregistrament i recursos per a treballar la lectura inicial.
 - Dos enregistraments de cada dictat proposat en el llibre de text, un llegit a velocitat normal i un altre llegit més lentament per a usar-lo en el moment del dictat.
 - Activitats interactives sobre els sufixos, els adjectius i l'ús de la *b*.
- Diccionaris digitals.
- Arran dels continguts de la tasca podem visitar webs de biblioteques diverses per a consultar-hi fitxes de lectura.

9. FERRAMENTES D'AVALUACIÓ

- Registre d'avaluació (en l'annex d'avaluació).
- Prova d'avaluació de la unitat (en els recursos fotocopiabls).
- Uns altres recursos: rúbrica, diana, etc. (en l'annex d'avaluació).

10. MESURES PER A LA INCLUSIÓ I L'ATENCIÓ A LA DIVERSITAT

- Quines dificultats i potencialitats preveig en el grup durant el desenvolupament de la unitat?

- Com minimitzaré les dificultats?
- Quines necessitats individuals preveig en el desenvolupament de la unitat?
- Quins recursos i estratègies faré servir per a atendre les necessitats individuals?

11. AUTOAVALUACIÓ DEL PROFESSORAT

- Quin percentatge d'alumnes han assolit els objectius d'aprenentatge de la unitat?
- Què és el que millor ha funcionat en aquesta unitat?
- Què canviaria en el desenvolupament de la unitat el pròxim curs? Per què?